

PROGRAMACIÓN XERAL ANUAL

PUNTO ATENCIÓN Á INFANCIA DO CONCELLO DE OUTES

2021-2022

Concello de Outes

ÍNDICE

- 1** INTRODUCCIÓN
- 2** CONTEXTUALIZACIÓN
 - Situación e contorna do centro
 - Características do centro
 - Niveis educativos
 - Recursos humanos
 - Servizos
 - Características do alumnado e das súas familias
- 3** PERÍODO DE ADAPTACIÓN
- 4** OBXECTIVOS
- 5** CONTIDOS
- 6** VALORES
- 7** METODOLOXÍA
 - Principios metodolóxicos
- 8** ATENCIÓN Á DIVERSIDADE
- 9** AVALIACIÓN
- 10** ACTIVIDADES
- 11** DESENVOLVEMENTO DAS UNIDADES DIDÁCTICAS

1 INTRODUCCIÓN

A programación de aula constitúe o terceiro nivel de concreción curricular e nela especificanse as prioridades, principios e criterios recollidos no proxecto educativo, así como os criterios para a selección, secuenciación e organización dos contidos e orientacións metodolóxicas expresadas na concreción curricular (2º nivel de concreción curricular). Pódese definir como o conxunto de accións mediante as cales se transforman as intencións educativas máis xerais en propostas didácticas máis concretas.

A programación didáctica que se presenta a continuación está elaborada para o curso académico 2021-2022, sendo este documento unha guía eficaz para a práctica educativa do P.A.I. Foi elaborada a partir da reflexión da normativa actual e en base a mesma contextualizada á nosa realidade concreta.

O P.A.I. constitúe un servizo público que o Concello de Outes oferta a aquelas familias con nenos de idades comprendidas entre 3 meses e 3 anos. Este centro cumpre unha dobre función asistencial e educativa, ofertando ós seus usuarios e usuarias unha atención integral sen distinción de raza, sexo ou condición social, dirixida ó desenvolvemento harmónico e integral dos nenos e nenas e á compensación de desigualdades sociais, económicas e culturais, realizando, ademais, unha importante labor de apoio á función educativa da propia familia.

Conta cun total de 20 prazas autorizadas nunha unidade de 0 a 3 para cada quenda, proporción establecida no Decreto 329/2005 do 28 de xullo, polo que se regulan os centros de menores e os centros de atención á infancia.

Tal e como se recolle no Regulamento de réxime interno do Punto de Atención á Infancia do Concello de Outes no seu artigo 17, o horario de apertura é de luns a venres de 8:00 a 19:00 horas, de xeito ininterrompido excluídos os días considerados festivos no calendario laboral e aqueles que así o determine a dita resolución. En canto ó tempo de permanencia diaria no P.A.I., limitarase a un mínimo de 3 horas e un máximo de 8 e gozarán dun mes de vacacións durante o curso escolar.

2 CONTEXTUALIZACIÓN

I SITUACIÓN E CONTORNA DO CENTRO

O Punto de Atención á Infancia do Concello de Outes atópase situado na Avenida de San Campio nº34, baixo, na capital do Concello.

Trátase dun concello que se atopa na costa oriental da provincia da Coruña. Linda con Noia ó sur, Negreira ó este, Mazaricos ó norte e Muros ó oeste e divídese en dez parroquias. Posúe unha poboación de pouco máis de 6 000 habitantes cun amplo número de núcleos de poboación -máis de 150- e moi dispersos entre si, dispostos nos case 100 km² de extensión, e concentrándose a poboación no litoral, nos núcleos próximos á costa.

O desenvolvemento económico do concello baséase na agricultura, gandaría, pesca e marisqueo, así como no comercio e na industria madeireira. O sector pesqueiro concéntrase maioritariamente no porto do Freixo e na produción industrial destacan tres sectores: serradoiros, estaleiros e a construción.

O nivel de actividade económica da contorna pódese considerar medio-baixo. Constatándose un progresivo aumento do sector servizos e da construción, fronte á diminución do sector primario e con elevados índices de desemprego xuvenil.

En canto a infraestruturas, servizos sociais e culturais existentes, o municipio Outes conta con: servizos sociais de atención primaria (programas de prestación, información e orientación, prestación de apoio á unidade de convivencia, actuacións específicas de prevención e inserción, axudas económicas individualizadas), Punto de Atención á Infancia, centro de saúde, un CEIP, un IES, casa da cultura, pavillóns polideportivos, piscina municipal, centro social, centro de información á muller, xulgado de paz, cuartel da garda civil, policía municipal etc.

II CARACTERÍSTICAS DO CENTRO

Trátase dun Punto de Atención á Infancia, podemos definilo como un establecemento de carácter diúrno e titularidade municipal, encadrado organigrama de Servizos Sociais. Ten como finalidade prestar unha atención de apoio ós pais, nais, titores/as ou gardadores/as dos nenos e nenas de entre 3 meses aos 3 anos (artigo 28 do

Decreto 329/2005, do 28 de xullo, polo que se regulan os centros de menores e os centros de atención á infancia). O centro reúne todas as características esixidas polo anterior decreto citado.

O conxunto dos materiais e a súa disposición no centro, xunto coa distribución espacio-temporal, son elementos moi importantes na configuración do ambiente educativo. Por iso, a continuación, considérase oportuno facer referencia á distribución dos espazos do P.A.I., o cal pretende adaptarse ás necesidades dos nenos e nenas baixo os criterios de funcionalidade, versatilidade, habitabilidade e seguridade.

No centro pódense diferenciar as seguintes zonas:

- Recibidor
- Aula, que conta con:
 - Zona de gateo
 - Recanto das merendas
 - Recanto da assemblea
 - Espazo de xogo
- Zona de descanso
- Baño das crianzas
- Baño das educadoras
- Despacho
- Cociña e zona de almacenaxe
- Patio

III NIVEIS EDUCATIVOS

Dito centro atende a nenos/as do 1º ciclo de Educación Infantil. A idade mínima de novo ingreso establécese nos 3 meses na data de ingreso, agás aquelas situación excepcionais que deberán estar acompañadas dos informes de Servizos Sociais de Atención Primaria do Concello. A idade máxima será de 3 anos e poderán permanecer no PAI aqueles menores que non teñan cumpridos os 3 anos o 31 de decembro do ano anterior ao que se presenta a solicitude. Poderán eximirse do límite ós nenos e nenas con necesidades específicas de apoio

educativo susceptibles de integración, logo do ditame conxunto da dirección e do organismo competente do Concello.

I RECURSOS HUMANOS

A relación adulto-neno/a será como máximo 1/20. En todo caso sempre deberá contar cunha persoa auxiliar ademais do persoal que atenda o grupo.

Na actualidade o persoal educativo contratado consta de:

- 2 persoas que exercen a función de persoal de atención educativa
- 2 persoas que exercen a función de persoal de apoio

Así o centro conta con persoal diario de limpeza. Trátase dunha persoa que acode 3 veces ó día e que leva a cabo os labores de limpeza e desinfección diarias.

II SERVIZOS

Atendendo ó regulamento de réxime interno o Punto de Atención á Infancia do Concello de Outes conta cos seguintes servizos:

- Servizo de atención educativa: encamiñada a perseguir os obxectivos de etapa, de ciclo e de curso.
- Servizo de cociña: prestación consistente na achega dos medios persoais e materiais necesarios para a adecuada distribución e consumo dos alimentos que traen as persoas usuarias. As familias asinarán autorización para a administración dos alimentos e compromiso de achegalos en perfecto estado de conservación e envasado.

IV CARACTERÍSTICAS DO ALUMNADO E DAS SÚAS FAMILIAS

O alumnado do P.A.I. conforma un grupo moi heteroxéneo debido ás idades da rapazada, polo tanto presentan moitas diferenzas entre si. Dende o centro debe atenderse a dita individualidade, adaptándose ás necesidades de cada un dos usuarios e usuarias.

O contexto no que vive o alumnado é, nunha alta porcentaxe, de galegofalantes, aínda que cómpre salientar un sector reducido de castelánfalantes residentes na súa maioría na Serra de Outes. Polo tanto, a lingua usada habitualmente no centro é o galego por ser a maioritaria tal e como establece o Decreto 330/2009 do 4 de

xuño, polo que se establece o currículo da educación infantil na Comunidade Autónoma de Galicia no seu artigo 13. Así, tamén especifica que se fará un achegamento á segunda lingua oficial de Galicia coidando que o alumno/a adquira de forma oral e escrita o coñecemento de ambas linguas, dentro dos límites propios desta etapa.

3 PERIODO DE ADAPTACIÓN

Cando o neno/a se incorpora ao centro, sofre unha separación importante da súa familia, “rómtese” o lazo afectivo coa figura de apego e orixínase por tanto un conflito. A forma en como se solucione este conflito e o tempo que se emprega para que o neno/a asimile felizmente a rotura deste lazo é o que chamamos período de adaptación.

Desde o punto de vista pedagóxico, este momento adquire grande importancia, xa que a súa actitude ante a escola, ante as relacións sociais e ante os aprendizaxes ó longo de toda a escolarización vai a depender de como asimile este proceso, positiva ou negativamente.

É responsabilidade conxunta de familias e educadoras organizar un adecuado período de adaptación para que estes primeiros tempos de escolarización sexan asumidos polas crianzas sen traumas.

O Punto de Atención á Infancia de Outes deberá facer cumprir o período de adaptación, tal e como se recolle no Decreto 330/2009, do 4 de xuño, independentemente do momento da incorporación dos menores á escola, sendo o proceso o seguinte:

- A organización do tempo das crianzas de 3 meses a 3 anos deberá ser flexible para adecuarse ós seus ritmos de actividade e descanso. Non obstante, considerarase que os nenos/as deberán acudir ao centro nun horario fixo, nos momentos de entretemento e lecer e a comezos de semana, cunha estancia non superior a 30 minutos. Na seguinte semana o neno/a permanecerá no centro 1 hora cada día, de modo que cada semana se vaia aumentando en 30 minutos, ata que o neno/a estea adaptado por completo.

- O proceso de adaptación poderase ver alterado por calquera circunstancia persoal que as educadoras consideren necesario en función das características persoais de cada neno.
- Se a crianza se ausentase do centro tras longos períodos de tempo volverase a realizar o período de adaptación.
- No caso de que calquera dos anteditos aspectos non sexan cumpridos, tal e como neste documento aparecen recollidos, non se admitirán as crianzas no centro.

4 OBXECTIVOS

O Punto de Atención á Infancia cumpre unha dobre función: asistencial e educativa. Ofrece ós seus usuarios e usuarias unha atención integral sen distinción de raza, sexo ou condición social, dirixida ao desenvolvemento harmónico e integral dos menores e á compensación de desigualdades sociais, económicas e culturais, realizando ademais un importante labor de apoio á función educativa da propia familia.

Toda programación, na medida que implica intencionalidade require establecer uns obxectivos, definidos como "o que se espera que logre o alumnado ó finalizar un determinado proceso de aprendizaxe".

Os obxectivos, resultan da concreción daqueloutros de instancias superiores: os de área e os de etapa. Podemos falar duns obxectivos xerais, que no caso de nosa comunidade recóllense no Decreto 330/2009, de 4 de xuño. É neste decreto onde atopamos tamén definidos os obxectivos de área, para cada un dos dous ciclos que abrangue a etapa da educación infantil. A continuación especificáanse os obxectivos didácticos:

- Área de coñecemento do contorno e autonomía persoal
 - Descubrir e aceptar as características persoais propias.
 - Descubrir e empregar as posibilidades que lles ofrece o seu corpo a nivel motriz, expresivo e postural adaptándose á execución de tarefas da vida cotiá e actividades lúdicas.
 - Progresar no desenvolvemento da motricidade fina e coordinación viso-manual para mellorar a exploración obxectos.
 - Planificar e secuenciar a propia acción para resolver tarefas sinxelas, alcanzando metas progresivas

de autonomía e independencia.

- Identificar e comunicar os propios sentimentos, desexos e emocións, así como comprender e respectar as dos demais.
- Progresar na adquisición de hábitos e actitudes relacionadas co benestar e a saúde.
- Adecuar o propio comportamento ás necesidades e demandas doutras persoas.
- Empregar os sentidos na exploración do propio corpo, identificando sensacións e percepcións.

- Área de coñecemento do contorno

- Observar e descubrir os diversos elementos da paisaxe natural, as características e comportamentos dalgúns animais e plantas do entorno.
- Observar os cambios ós que están sometidos os elementos do entorno podendo identificar algúns factores que inflúen sobre eles (clima, estacións, actuación das persoas...).
- Coñecer e practicar normas e hábitos esenciais dos grupos sociais: familia, escola e veciñanza.
- Mostrar interese pola comprensión do medio físico e social.
- Evidenciar o paso do tempo a través das actividades e rutinas diarias.
- Orientarse nos espazos coñecidos conseguindo una maior independencia respecto do adulto.
- Explorar os obxectos e comparalos atendendo a unha das súas propiedades: cor, forma, tamaño e textura.

- Área de linguaxes: comunicación e representación

- Comprender as mensaxes verbais que lles comunican outras persoas.
- Descubrir de forma coherente situacións vividas ou imaxinadas.
- Descubrir e empregar formas de comunicación e representación non verbal (plástica, corporal, musical,...) para expresar situacións, emocións, desexos,...
- Comprender e reproducir algúns textos de tradición cultural (contos, cancións,...) mostrando interese e disfrutando con eles.
- Avanzar no desenvolvemento da creatividade a partir de actos de expresión voluntarios.

5 CONTIDOS

Podemos definir os contidos como aqueles coñecementos que debemos dominar para acadar os obxectivos didácticos. Debemos diferenciar entre contidos conceptuais, procedimentais e actitudinais, estando presentes todos na vida diaria da aula.

Os contidos a traballar durante o curso 2021 2022 son os seguintes:

- Área de coñecemento do contorno e autonomía persoal
 - Descubrimento e aceptación das características persoais propias.
 - Descubrimento e emprego das posibilidades que lles ofrece o seu corpo a nivel motriz, expresivo e postural adaptándose á execución de tarefas da vida cotiá e actividades lúdicas.
 - Progreso no desenvolvemento da motricidade fina e coordinación viso-manual.
 - Planificación e secuenciación da propia acción para resolver tarefas sinxelas, acadando metas progresivas de autonomía e independencia.
 - Identificación e comunicación dos propios sentimentos, desexos e emocións, así como comprensión e respecto polas demais persoas.
 - Progreso na adquisición de hábitos e actitudes relacionadas co benestar e a saúde.
 - Adecuación do propio comportamento ás necesidades e demandas doutras crianzas e persoas adultas.
 - Emprego dos sentidos para a exploración do propio corpo, identificando sensacións e percepcións.
- Área de coñecemento do contorno
 - Observación e descubrimento dos diversos elementos da paisaxe natural, as características e comportamentos dalgúns animais e plantas do entorno.
 - Observación dos cambios aos que están sometidos os elementos do entorno (clima, estacións, actuación das persoas,...).
 - Coñecemento das normas e hábitos esenciais dos grupos sociais: familia, escola e veciñanza.
 - Cumprimento das normas.

- Mostra interese pola comprensión do medio físico e social.
- Evidenciación do paso do tempo a través das actividades e rutinas diarias.
- Orientación nos espazos coñecidos dando lugar a unha maior independencia respecto do adulto.
- Exploración dos obxectos e comparación dos mesmos, atendendo a unha das súas propiedades: cor, forma, tamaño e textura.
- Área de linguaxes: comunicación e representación.
 - Comprensión das mensaxes verbais que lles comunican outras persoas.
 - Descubrimento e emprego de formas de comunicación e representación non verbal (plástica, corporal, musical, etc.) como medio para a expresión de situacións, emocións, desexos...
 - Comprensión e reprodución de algúns textos de tradición cultural (contos, cancións...) mostrando interese e disfrutando con eles.
 - Avance no desenvolvemento da creatividade a partir de actos de expresión voluntarios.

6 VALORES

Os contidos relacionados coa educación en valores teñen grande importancia dentro do noso currículo, así se recolle en diferentes textos legislativos do noso sistema educativo, entre eles Decreto 330/2009 do 4 de xuño do 2009. Os valores preséntanse como un conxunto de contidos que interactúan con todas as áreas do currículo, e o seu desenvolvemento afecta á globalidade do mesmo. A través da educación en valores inténtase potenciar e afianzar unha cultura e unha forma de ser baseada no respecto ós demais. Os valores que se deben traballar na aula son os seguintes:

- Educación para a igualdade e a convivencia
- Educación para a paz e a non violencia
- Educación para a saúde
- Educación ambiental
- Educación vial
- Educación para o consumo

A importancia de traballar eses temas transversais pode xustificarse desde unha perspectiva socioantropolóxica, xa que a escola debe ter un carácter preventivo e compensador como resposta ás demandas dunha sociedade plural e cambiante; desde unha perspectiva pedagóxica, argumentado que se debe

evitar, na medida do posible, a aparición do currículo oculto, co cal tódolos contidos deben estar programados, e tamén dende un punto de vista legal.

7 METODOLOXÍA

Seguindo o Decreto 330/2009, do 4 de xuño, polo que se establece o currículo de Educación Infantil na Comunidade Autónoma de Galicia, “os métodos de traballo neste ciclo basearanse nas experiencias, nas actividades e no xogo, e aplicaranse nun ambiente de afecto e confianza para potenciar a autoestima e integración social”.

I PRINCIPIOS METODOLÓXICOS

A metodoloxía que se segue ten os seus principios nos postulados da Escola Nova e que procura que o neno sexa o centro de aprendizaxe e o mestre un guía do mesmo.

- Os aprendizaxes serán significativos tal e como propón Ausubel.
- Partirase do nivel de desenvolvemento do alumnado tal e como propuxo Piaget.
- Empregarase o xogo como principal ferramenta tal e como propuxo Froebel.
- Contarase cun ambiente acolledor e seguro tal e como propuxo Montessori.
- Primará a motivación do alumnado tal e como propuxo Cesar Bona.
- Fomentarese o traballo colaborativo tal e como defende Pere Pujolás.
- Terase en conta os aprendizaxes que o neno é capaz de facer por si so tal e como propuxo Vigostky.

As orientacións metodolóxicas para este primeiro ciclo da educación infantil están recollidas no anexo I do Decreto 330/2009 do 4 de xuño, polo que como centro que acolle a nenos e nenas de 0 a 3 anos debemos guiarnos polas mesmas e son as seguintes:

- Ambiente de aprendizaxe: como ben sabemos as crianzas desenvólvense en base á relación co contorno, polo que a organización dos espazos vai ser un aspecto imprescindible para acadar un desenvolvemento integral do neno ou da nena. Neste caso trátase dun espazo que conta cando mínimo con 2 metros cadrados por crianza, tal e como establece a lei, adaptado ás condicións de

seguridade esixidas, e sendo o mesmo cálido, seguro e adaptado ás súas necesidades. A aula a súa vez está dividida en recunchos, e en cada un deles lévase a cabo unha serie de actividades específicas. Destacar o recuncho de gateo, pensado para os máis bebés, o recuncho da asamblea pensado para actividades en gran grupo tales como a lectura de contos, cancións, o panel das asistencia, o análise do tempo meteorolóxico, a posta en común de ideas e acontecementos... e o recuncho das mesas empregado principalmente para a hora das merendas e as actividades dirixidas nas que se precise que os nenos estean sentados.

Os tempos deben ser o máis flexibles posibles adaptándose ás necesidades individuais. A pesar de que se fala da importancia dunha flexibilidade a estas idades son de gran axuda o establecemento dunha serie de rutinas que lle sirvan a eles para anticiparse aos acontecementos. Así, no centro contamos coas seguinte rutinas:

- Xogo libre
- Momento de beber
- Lavado de mans antes das merendas e comidas
- Conto e/ou cancións
- Actividades dirixidas
- Patio/xogo libre
- Momento de beber
- Momento da hixiene persoal: cambio de cueiros e de ir ao aseo

Debido a que se trata de grupos moi heteroxéneos dependendo das actividades a realizar poden dividirse en dous subgrupos, por tramos de idade, encargándose unha educadora de cada un dos subgrupos. Noutras ocasións organizaranse actividades en gran grupo aproveitando precisamente esta diferenza de idade como motivación ou exemplo para os máis pequenos. O feito de compartir o espazo con nenos e nenas que xa teñen superadas determinadas etapas evolutivas fai que se facilite a aprendizaxe por imitación.

- Relación co contorno: familia e escola deben traballar conxuntamente, pois o obxectivo que se procura vai ser o mesmo: o desenvolvemento integral da crianza. Dende o PAI fomentárase a colaboración das familias co centro e coas actividades que se levan a cabo no mesmo. Así é de gran importancia o intercambio de información entre ambos axentes, sendo neste caso diaria e podendo solicitarse titorías individuais cando se vexa convenientes.
- Persoal da escola infantil: todo o persoal da escola traballará de forma coordinada e para iso son precisas unha serie de reunións anuais para poñer en común certos aspectos, así como para avaliar o alumnado e o propio funcionamento do PAI. Para un traballo máis dinámico cada unha das persoas contratadas no PAI ten asignadas unhas funcións.
- Desenvolvemento das potencialidades: a actividade educativa debe planificarse para ser realizada na zona que se sitúa entre o que o neno/a xa é capaz de facer solo e aquilo que pode realizar con axuda, definida por Vigostky como a zona de desenvolvemento próximo. Así tal e como afirma Ausubel, debemos ter en conta os coñecementos previos dos nenos, para que a rapazada poida interrelacionar novos conceptos cos que xa están acadados, buscando un aprendizaxe significativo.
- Carácter globalizado da aprendizaxe: a estas idades non existe unha segmentación de materias, pois tal e como definiu Decroly, as actividades buscan traballar unha serie de contidos, máis de forma extrínscica se están a traballar outros contidos.

Así tamén se especifica que toda situación da vida cotiá debe ser aproveitada. As rutinas de sono, da comida, de hixiene propia y do entorno, etc. teñen en este ciclo una función claramente educativa, pois ofrécelles un marco seguro de desenvolvemento e favorecen gran cantidade de aprendizaxes e a consecución da autonomía.
- Individualización do traballo educativo: cada neno/a segue un ritmo de desenvolvemento propio, de aí a importancia dunha ensinanza individualizada, pois cada usuario terá un ritmo, uns intereses propios...

O persoal educativo de la escola infantil ten que ofrecerlle a cada usuario/a o que precisa para que, por medio de esta individualización da intervención, se consiga unha auténtica igualdade de oportunidades.

Así as propostas deben estar elaboradas en base aos seus intereses, serán útiles para a vida cotiá, o que dará lugar a unha maior motivación o polo tanto un mellores logros.

- Interacción coas demais persoas: un dos ámbitos de desenvolvemento a destacar a estas idades é o desenvolvemento social e afectivo. Cada crianza establece as súas primeiras relacións no fogar, coas persoas coas que convive e entende que hai unha serie de normas para cumprir e uns patróns de comportamento. Por outra banda a escola, entendido como o segundo axente de socialización, é un lugar idóneo para fomentar as interaccións entre os iguais, así como co persoal educativo.

O/a neno/a debe sentirse seguro/a e arroupado/a en todo momento pola persoa adulta, a cal lle vai servir para satisfacer as súas necesidades.

- Avaliación: o proceso de avaliación servirá para analizar os avances no desenvolvemento dos nenos e nenas. Para iso as principais ferramentas a empregar para este proceso de avaliación será a observación directa e sistemática do día a día na aula, que nos permitirá levar a cabo un análise continuo e individualizado de cada un dos usuarios. Dita información poñerase en mans dos pais nais ou titores/as.

8 ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

Atender a diversidade significa partir das diferenzas do grupo clase e saber aproveitalas para o crecemento individual e colectivo do alumnado, polo tanto podemos definir a diversidade como as medidas e accións deseñadas coa finalidade de adecuar as propostas educativas as diferentes características do propio alumnado. Estas medidas e accións implican a toda a comunidade educativa e deben concretarse en propostas curriculares e organizativas que teñan en conta a pluralidade e guiándose polos principios de inclusión e normalización. Polo tanto, educar na diversidade supón pensar nunha escola de todas as persoas e para todas as persoas tal e como afirmaba Tolstoi.

Na atención daquel alumnado con NEAE poden establecerse diferentes vías de apoio dirixidas a dar resposta ás diferentes capacidades, ritmos e estilos de aprendizaxe, poñendo énfase na detección temperá do alumnado que requira unha atención educativa diferente á ordinaria, por:

- Necesidades educativas especiais
- Dificultades específicas da aprendizaxe
- Polas súas altas capacidades intelectuais
- Por incorporarse tardiamente ao sistema educativo
- Por condicións persoais ou de historia familiar
- Trastorno de déficit de atención e hiperactividade

Implementaranse atencións educativas específicas derivadas da discapacidade ou trastornos graves da conduta, e medidas curriculares e organizativas oportunas que aseguren o seu adecuado progreso dentro dos principios de inclusión e normalidade.

Existirá unha estreita colaboración entre o equipo do PAI, en coordinación co equipo de Atención Educativa e os equipos de Atención Temperá da administración sanitaria, así como nos casos de posible flexibilización cos equipos de Orientación Específica da Consellería competente en materia de educación.

9 AVALIACIÓN

A avaliación nesta etapa educativa debe ser global, continua e formativa, resultando ser a observación directa e sistemática a principal técnica do proceso avaliador.

Non só debe ser obxecto de avaliación o desenvolvemento das capacidades, senón todo o proceso de ensino-aprendizaxe, considerando, polo tanto, aspectos como as interaccións entre as persoas implicadas no proceso educativo, as condicións organizativas e recursos dispoñibles e a adecuación da programación. Así, pois, todos estes aspectos teranse en conta na avaliación.

No referente ao alumnado cobra especial importancia a avaliación inicial, xa que desde un punto de vista pedagóxico, o coñecemento previo do educando constitúe o punto de arranque de toda actividade educativa.

Debemos lembrar que esta programación diríxese a crianzas de 3 meses a 3 anos, que, polo tanto, con toda seguridade sexa a primeira vez que se escolarizan nun centro. É preciso realizarlles, pois, unha avaliación inicial na que se terán en conta os datos que se recollerán nunha entrevista individual ca familia, así como a través da observación directa do neno ou nena durante as primeiras semanas da súa escolaridade, é dicir, durante o período de adaptación.

Así mesmo, iráselle proporcionando ós pais e nais a diario información sobre os progresos e dificultades no proceso educativo.

10 ACTIVIDADES

A programación de actividades de maneira diaria desenvólvese a través de rutinas, é dicir, actividades que se repiten tódolos días na mesma orde e no mesmo momento. Estas, ademais de favorecer a autonomía individual proporciona seguridade e axuda a adquirir as primeiras nocións espacio-temporais.

No que respecta a organización do tempo dentro aula destacamos 3 aspectos importantes:

- Actividades relacionadas co descanso, a hixiene persoal e a alimentación: son a base da programación deste primeiro ciclo da educación infantil, e distinguimos entre outras: lavado de mans, cambios de cueiros, tempo de beber, merendas e comida e a sesta.
- Actividades do xogo libre: o xogo libre a estas idades é un aspecto moi importante, xa que é neste momento onde se dan as maiores interaccións entre iguais. Así destacamos tamén a importancia deste tempo para a libre exploración, o descubrimento....

- ☞ Actividades dirixidas: enmarcamos neste apartado as actividades que se recollerán posteriormente en cada unha das unidades didácticas para este curso..

As unidades didácticas a levar a cabo ó longo do curso, serán as seguintes:

- Setembro: comezamos ao P.A.I.
- Outubro: O outono
- Novembro: O samaín
- Decembro: O nadal
- Xaneiro: O inverno
- Febreiro: O entroido: somos cebras
- Marzo: Os medios de transporte
- Abril: Froitas e verduras
- Maio: As emocións
- Xuño: Imos de paseo
- Xullo: Somos pintores
- Agosto: Adeus, adeus

12 DESENVOLVEMENTO DAS UNIDADES DIDÁCTICAS

UNIDADE DIDÁCTICA BEBÉS: “O cesto dos tesouros”

Trátanse de actividades deseñadas especialmente para o grupo de idade de 0 a 1 anos. A maiores levaremos a cabo todas aquelas actividades destinadas ao grupo de idade de 0 a 3 e que vexamos adaptadas, tales como a instalación mensual destinada principalmente a libre exploración.

Obxectivos didácticos:

- Estimular os sentidos exteroceptivos, propioceptivos e interoceptivos.
- Aprender a relacionarse entre iguais e os aspectos que iso conleva: entender os sentimentos das demais persoas...
- Descubrir o control global e segmentario do corpo.
- Expresar as emocións e saber controlalas.
- Aplicar a coordinación oculo-manual.
- Explorar libremente os materiais e achegarse ás súas características.

Contidos:

- Estimulación dos sentidos exteroceptivos, propioceptivos e interoceptivos.
- A relación entre iguais.
- Descubrimento do control global e segmentario do corpo.
- Manifestación de emocións e o seu control.
- Coordinación óculo-manual.
- Exploración libre dos materiais.
- Identificación das características dos materiais.

Actividades:

- O cesto dos tesouros (cambio de materiais quincenalmente).
- Instalacións mensuais (explicadas nas unidades didácticas do outro grupo de idade).

Criterios de avaliación:

- Emprega os sentidos para coñecer os elementos do contorno.
- Relaciónase axeitadamente cos seus iguais e entende as normas de relación social.
- Evoluciona no control das partes do corpo.
- Expresa os seus sentimentos e sabe controlalos.
- Emprega a coordinación óculo manual axeitadamente.
- Explora libremente os materiais sen rompelos e coidando dos mesmos.

UNIDADE DIDÁCTICA 1: “Comezamos no PAI.”

Esta unidade didáctica porase en práctica do día 7 ó 30 de setembro, coincidindo co período de adaptación, sendo a súa finalidade achegar ás crianzas á realidade escolar. Como fío condutor escollemos o conto **O Polo Pepe vai á escola**.

Obxectivos didácticos:

- Establecer un vínculo de confianza co persoal docente e os compañeiros e compañeiras.
- Identificar o propio nome, dos seus compañeiros e compañeiras e do persoal do centro.
- Coñecer e explorar os espazos e obxectos de uso cotián na escola.
- Adquirir unha conduta autónoma na realización de rutinas escolares diarias.
- Coñecer e achegarse as normas e hábitos esenciais do ámbito escolar.
- Expresar oral e corporalmente desexos, necesidades, sentimentos e inquietudes.

Contidos:

- Interacción co persoal docente e alumnado en actividades espontáneas e dirixidas.
- Identificación do propio nome, do alumnado e do persoal do centro.
- Os espazos do centro.
- Os materiais do centro.
- Adquisición dunha conduta autónoma no que a realización de rutinas diarias do centro se refire.
- Achegamento ás normas que rexen o ámbito escolar.
- Expresión oral e corporalmente desexos, necesidades, sentimentos...

Educación en valores :

- Educación emocional (Mar Romera Morón).

Actividades:

- Xogo libre cada día con un tipo de material.
- Manualidade: o Polo Pepe coa barriga de fariña.
- Pintamos libremente o Polo Pepe.
- Lectura individual de contos nas mesas.
- Decoración ventás co outono.
- Asamblea:
 - Quen veu e quen non veu ao cole.
 - Contacontos.
 - Libre expresión de sucesos que queiran contar os nenos aos seus compañeiros e ao mestre.

Criterios de avaliación:

- Identifica o seu nome, dos seus compañeiros/as e o das mestras.
- Relaciona os espazos da aula con determinadas actividades.
- Recoñece certas rutinas diarias.
- Trata de realizar autonomamente as rutinas da aula.
- Manifesta interese por comunicarse cos compañeiros e compañeiras e educadoras verbal e corporalmente.
- Respecta as normas establecidas na aula.

UNIDADE DIDÁCTICA 2: “ O outono”.

Esta unidade didáctica porase en práctica do día 1 ó 31 de outubro, tendo como centro de interese o outono. Partiremos do conto **Xaime e as landras**.

Obxectivos didácticos:

- Identificar as principais características do outono.
- Potenciar destrezas e habilidades de libre manipulación de diferentes materiais relacionados co outono.
- Fomentar a capacidade de escolla entre varias alternativas en función dos seus gustos ou desexos.
- Discriminar froitos propio da época do outono: castañas e noces.
- Coñecer e identificar costumes e tradicións propias da cultura galega: a celebración do magosto.
- Identificar as producións plásticas como recurso para expresión.
- Coñecer as principais cores predominantes no outono: marrón.

Contidos:

- O outono e os seus principais elementos.
- Potenciación de habilidades de libre manipulación.
- Potenciación da creatividade.
- Fomento da capacidade de escolla entre varias alternativa.
- Os froitos típicos do outono: castañas e noces.
- Coñecemento e identificación de costumes e tradicións propias da cultura galega: a celebración do outono.
- Identificación das producións plásticas como recurso de expresión.
- As cores: marrón

Educación en valores :

- Educación ambiental.

Actividades:

- Pintamos a Xaime (protagonista do conto).
- Debullamos millo e facemos bolsas sensoriais do Polo Pepe.
- Manipulamos froitos do outono: castañas, landras, noces...
- Poñemos recortes de papeis no debuxo dunha landra, dunha noz ou dunha castaña.
- Facemos unha manualidade dun porco espiño con follas.
- Facemos un mural da árbore do outono.
- Construimos libremente con codrosos.
- Instalación/proposta central do mes: exploración libre con follas e piñas.

Criterios de avaliación:

- Identifica as principais características do outono.
- Manipula libremente diferentes obxectos relacionados co outono.
- É quen de escoller entre varias alternativas en función dos gustos persoais.
- Discrimina froitos propio da época do outono: castañas e noces.
- Coñece e identifica a celebración do magosto como festexo cultural.
- Coñece as principais cores predominantes no outono: marrón.

UNIDADE DIDÁCTICA 3: “ O Samaín”.

Esta unidade didáctica porase en práctica do día 2 ó 30 de novembro, tempada na que se celebra o festexo cultural do Samaín. Partiremos do conto **Corre corre cabaciña**.

Obxectivos didácticos:

- Identificar os principais elementos característicos do Samaín: as cabazas.
- Coñecer e ser quen de controlar os sentimentos e emocións: o medo.
- Distinguir as principais cores predominantes no Samaín: laranxa e negro.
- Adquirir progresivamente equilibrio dinámico a partir do baile.
- Discriminar formas xeométricas: o círculo.
- Mostrar interese pola música e gozar coa mesma.
- Comprender o argumento do conto Corre corre cabaciña.

Contidos:

- Identificación dos principais elementos característicos do Samaín: as cabazas.
- Coñecemento e control de sentimentos e emocións: o medo.
- As cores: laranxa e negro.
- Adquisición progresiva do equilibrio dinámico a través dos bailes.
- As formas xeométricas: o círculo.
- Mostra de interese pola música.
- Goce coa música.
- Comprensión do argumento do conto Corre corre cabaciña: os principais personaxes do conto.

Educación en valores:

- Educación para o ocio e o tempo libre.

Actividades:

- Decoración da aula: pintamos cabazas en cartolina e facemos guirnaldas.
- Decoración da aula: facemos pantasma con algodón para a decoracións das ventás.
- escoitamos a canción “Los esqueletos” e bailamos na aula.
- Elaboramos un esqueleto con bastonciños.
- Decoración de cabazas para logo expoñelas.
- Pintamos os personaxes do conto mensual: lobo, león e oso.
- Instalación/proposta central do mes: “arañas colgantes”.

Criterios de avaliación:

- Identifica os principais elementos característicos do Samaín: as cabazas.
- Coñece e é quen de controlar os sentimentos e emocións: o medo.
- Distingue as principais cores predominantes no Samaín: laranxa e negro.
- Progresa no equilibrio dinámico.
- Discrimina formas xeométricas: o círculo.
- Mostra interese pola música e goza coa mesma.
- Comprende o argumento do conto Corre corre cabaciña.
- Distingue os principais personaxes do conto Corre corre cabaciña.

Conmemoración: Día Internacional Contra a Violencia de Xénero: mural da non violencia.

UNIDADE DIDÁCTICA 4: “O nadal.”

Esta unidade didáctica porase en práctica do día 1 ó 30 de Decembro e do 1 ao 7 de xaneiro, tendo como centro de interese o nadal e as súas costumes culturais non relixiosas.

Obxectivos didácticos:

- Recoñecer elementos, acontecementos, personaxes e actividades do Nadal.
- Explorar libremente elementos característicos do Nadal.
- Identificar e adoptar comportamentos socialmente axeitados.
- Empregar os debuxos para evocar desexos.
- Sentir a música como medio de expresión e manifestación cultural.
- Distinguir as principais cores predominantes no Nadal: vermello e verde.

Contidos:

- Elementos, acontecementos, personaxes e actividades do Nadal.
- Tradicións culturais autótonas relacionadas co Nadal.
- Curiosidade por coñecer aspectos propios do Nadal.
- Exploración libre de elementos característicos do Nadal.
- Identificación e adopción de comportamentos socialmente axeitados.
- Emprego dos debuxos para evocar desexos.
- A música como medio de expresión cultural.
- As cores: vermello e verde.

Educación en valores:

- Educación para o consumo.

Actividades:

- Decoración da aula con elementos característicos do Nadal.
- Facemos a decoración para a nosa árbore do Nadal.
- Escoitamos panxoliñas e bailamos.
- Elaboramos unha postal para felicitar o Nadal ós nosos familiares.
- Pintamos un debuxo de papá Noel.
- Escribimos a carta aos Reis Magos recortando debuxos dos catálogos.
- Manualidade da coroa dos reis.
- Facemos e pintamos grupalmente o Apalpador.
- Instalación/proposta central do mes: elementos característicos do Nadal.

Criterios de avaliación:

- Recoñece elementos, acontecementos, personaxes e actividades do Nadal.
- Explora os elementos característicos do Nadal libremente e dalle diferentes usos.
- Mostra interese polas tradicións culturais españolas relacionadas co Nadal.
- Identifica e adopta comportamentos socialmente axeitados.
- Emprega os debuxos para evocar desexos.
- Sinte a música como medio de expresión e manifestación cultural.
- Recoñece e distingue as cores vermella e verde.

UNIDADE DIDÁCTICA 5: “O inverno”

Esta unidade didáctica porase en práctica do día 8 ó 31 de Xaneiro, tendo como centro de interese o inverno, e empregando como fío condutor o conto de **Malina pies frios**.

Obxectivos didácticos:

- Recoñecer acontecementos, elementos e características propias do inverno.
- Discriminar as sensacións producidas polo frío e a calor.
- Expresar aspectos do inverno a través de diferentes técnicas plásticas e distintos materiais.
- Participar na entoación e baile de cancións propias do inverno.
- Identificar os iglús como un tipo de vivenda propias dos esquimós.
- Identificar os cambios producidos no medio como consecuencia do cambio de estación.

Contidos:

- Recoñecemento de acontecementos, elementos e características propias do inverno.
- Discriminación das sensacións producidas polo frío e a calor.
- Emprego de técnicas plásticas para expresar elementos típicos do inverno.
- Goce co baile e o canto.
- Os iglús como vivenda típica dos esquimós.
- Identificación dos cambios producidos no medio como consecuencia do cambio de estación.

Educación en valores:

- Non violencia.

Actividades:

- Decoración da cristaleira con elementos do inverno (roupa de inverno, oso polar con algodón...).
- Facemos iglús e debatemos sobre a súa utilidade na assemblea.
- Aprendemos e bailamos a canción dos esquimós.
- Facemos o noso esquimó (cada neno elabora un esquimó coa súa cara).
- Pintamos ao personaxe principal do conto libremente.
- Manualidade dunha cana de pescar con peixes imantados.
- Instalación/proposta central do mes: coñecemos o frío e a neve.

Criterios de avaliación:

- Recoñece acontecementos, elementos e características propias do inverno.
- Discrimina as sensacións producidas polo frío e a calor.
- Expresa axeitadamente aspectos do inverno a través de diferentes técnicas plásticas.
- Participa e goza coa entoación e baile de cancións propias do inverno.

- Identifica os iglús como un tipo de vivenda propias dos esquimós.
- Identifica os cambios producidos no medio como consecuencia do cambio de estación.

Conmemoración:

- Día escolar da non violencia e a paz. Coroas das pombas.

UNIDADE DIDÁCTICA 6: “O entroido.”

Esta unidade didáctica porase en práctica do día 1 ao 28 de febreiro, onde nos achegaremos á festividade do Entroido a partir do conto **A Cebra Camila**.

Obxectivos didácticos:

- Participar activamente no festexo do Entroido.
- Gozar coa elaboración dos disfraces de Carnavais.
- Manifestar unha conduta solidaria e de compañeirismo.
- Discriminar as distintas cores do traxe de A cebra Camila.
- Traballar a psicomotricidade fina a través do quebracabezas relacionado co conto.
- Identificar os animais que aparecen no conto.

Contidos:

- Participación activa no festexo do Entroido.
- Goce coa elaboración do disfraz de Carnaval.
- Goce coa elaboración de máscaras de Carnaval.
- Mostra de solidariedade cos demais compañeiros e compañeiras.
- Mostra de axuda e compañeirismo.
- Discriminación das cores do traxe de A Cebra Camila.
- Potenciación da psicomotricidade fina a través de quebracabezas.
- Os animais do conto.

Educación en valores:

- Educación para o ocio e o tempo libre.

Actividades:

- Elaboración do disfraz do Entroido: traxe de A Cebra Camila (a elaborar en varios días).
- Elaboración da máscara dos complementos do disfraz: orellas e rabo de A Cebra Camila.
- Pintamos o personaxe do conto.
- Quebracabezas de A Cebra Camila: pegámoslle as raias con velcro.
- Pintamos máscaras para decorar a aula.
- Instalación/proposta central do mes: complementos do Entroido.

Criterios de avaliación:

- Participa activamente na festa do Entroido.
- Goza coa elaboración dos disfraces de Carnavais.
- Goza coa elaboración de máscaras de Carnavais.
- Manifesta unha conduta solidaria e axuda ós compañeiros e ás compañeiras.

- Mostra evolución na psicomotricidade fina.
- É quen de facer o movemento de “pinza” para poñer e quitar pezas do quebra cabezas.
- Identifica os animais que aparecen no conto.
- Recoñece e diferencia as cores do traxe de A cebra Camila.

UNIDADE DIDÁCTICA 7: “Medios de transporte.”

Esta unidade didáctica porase en práctica do día 1 ó 30 de marzo e xira en torno ó centro de interese dos medios de transporte. O fío condutor desta unidade didáctica será o conto da **Patrulla Canina**. Aproveitaremos tamén para achegarnos a aspectos relacionados coa primavera, dado que é neste mes cando comeza.

Obxectivos didácticos:

- Identificar os elementos característicos da primavera.
- Descubrir as características dunha planta.
- Adentrarse nos coidados das plantas.
- Achegarse ás normas de circulación viaria.
- Discriminar os medios de transporte terrestres, acuáticos e aéreos de maneira visual e auditiva.
- Potenciar o emprego de medios de transporte que contribúan ao coidado do medio.

Contidos:

- Identificación dos elementos característicos da primavera.
- Descubrimento das características dunha planta.
- Os coidados das plantas.
- Achegamento ás normas de circulación viaria.
- Discriminación dos medios de transporte terrestres, acuáticos e aéreos.
- Discriminación dos sons que emiten os medios de transporte máis comúns.
- Potenciación do emprego de medios de transporte que contribúan ao coidado do medio.

Educación en valores:

- Educación viaria.

Actividades:

- Decoración da aula con elementos da primavera (dúas sesións).
- Plantamos flores para decorar o patio.
- Facemos coches con caixas de cartón.
- Pintamos as sinais de tráfico.
- Circuito viario.
- Pintamos diferentes medios de transporte.
- Discriminamos medios de transporte terrestres, acuáticos e aéreos.
- Instalación/Actividade central do mes: elementos da primavera.

Criterios de avaliación:

- Identifica os elementos característicos da primavera.
- Recoñece e discrimina as plantas doutros obxectos.
- Entende que as plantas precisan duns certos cuidados.
- Goza cos cuidados das plantas.
- Coñece as principais normas de circulación viaria.
- Coñece as principais sinais de tráfico.
- Diferencia entre medios de transporte terrestres, acuáticos e aéreos.
- Entende a importancia de empregar medios de transporte que contribúan ao cuidado do medio.

Conmemoración:

- Día Internacional da Muller: traemos ao cole foto da muller máis importante na nosa vida e falámoslle ós demais de quen é.

UNIDADE DIDÁCTICA 8: “ As verduras e froitas”

Esta unidade didáctica porase en práctica do día 1 ó 30 de abril. O contido principal a traballar serán as verduras e as froitas. Partiremos do conto **Sopa verde**.

Obxectivos didácticos:

- Coñecer e identificar as principais froitas.
- Coñecer e identificar as principais verduras.
- Ampliar vocabulario relacionado coa alimentación.
- Empregar diferentes formatos de pintura: ceras, rotuladores, pintura de dedos...
- Adquirir progresivamente hábitos saudables relacionados coa alimentación.
- Potenciar o xogo simbólico a través de obxectos do contorno.

Contidos:

- Identificación das principais froitas.
- Identificación das principais verduras.
- Ampliación vocabulario relacionado coa alimentación.
- Emprego de diferente técnicas plásticas: estampado, pintura con diferentes materiais...
- Potenciación da imaxinación.
- Adquisición progresiva de hábitos saudables relacionados coa alimentación.
- potenciación do xogo simbólico.

Educación en valores:

- Educación para a saúde.

Actividades:

- Plasmamos selos feitos con froitas.
- Manipulamos diferentes froitas e verduras.
- Pintamos o personaxe principal do conto coas verduras das que se fala no conto.
- Manualidade cesto de froitas con prato de cartón (para facer en varios días): laranxa, cereixa, plátano e mazá.
- Facemos unha brocheta de froitas para merendar.
- Mural que lle gusta e que non lle gusta ao coello.
- Instalación/proposta central do mes: caixas de cartón.

Criterios de avaliación:

- Identifica as principais froitas.
- Identifica as principais verduras.
- Coñece e emprega vocabulario relacionado coa alimentación.
- Emprega diferentes técnicas plásticas para pintar: ceras, rotuladores, pintura de dedos, estampado...
- Diferenza alimentos saudables dos non saudables.
- Goza probando os alimentos.
- Dálle diferentes usos a un só obxecto.
- é capaz de plasmar accións adultas.

Conmemoración:

- Día do libro: Marcapáxinas relacionado co conto do mes “ Sopa Verde” e visita á biblioteca municipal*.

UNIDADE DIDÁCTICA 9: “As emocións”

Esta unidade didáctica porase en práctica do día 1 ó 31 de maio. Con esta unidade preténdese favorecer o coñecemento e control das emocións propias e dos compañeiros e compañeiras. Partiremos do conto “O Monstro de cores”.

Obxectivos didácticos:

- Coñecer e identificar as principais emocións polas que pasa o personaxe do conto.
- Asociar situacións a sentimentos.
- Traballar a concentración a través dos quebracabezas.
- Ampliar a bagaxe de estímulos a través das diferentes partes do corpo.
- Comprender a importancia da familia na nosa vida diaria.
- Achegarse á literatura e poesía galegas.

Contidos:

- Coñecemento e identificación das principais emocións polas que pasa o personaxe do conto.
- Asociación de situacións a sentimentos.
- Fomento da concentración a través dos quebracabezas.
- Ampliación da bagaxe de estímulos a través das diferentes partes do corpo.
- Comprensión da importancia da familia na nosa vida diaria.
- Achegamento á literatura e poesía galegas.

Educación en valores :

- Educación ambiental.

Actividades:

- Elaboramos o monstro de cores con anacos de la.
- Facemos a coroa do monstro de cores escollendo a cor que máis se axeita ao noso estado de ánimo ese día.
- Levamos a cabo unha actividade en gran grupo na que pintaremos un monstro cos bastonciños.
- Elaboramos os frascos das emocións (botes da calma).
- Facemos unha manualidade dun quebracabezas para unir cada monstro co seu frasco.
- Traballamos na assemblea o noso estado de ánimo a partir do conto.
- Instalación/proposta central do mes: circuío sensorial.

Criterios de avaliación:

- Identifica as emocións do personaxe principal do conto.

- Identifica a relación das emocións coas situacións que as provocan.
- É quen de concentrarse para levar a cabo as actividades propostas.
- Recoñece a importancia da poesía e a literatura na sociedade.
- Entende que hai diferentes tipos de familias.
- Respecta as diferenzas familiares.
- Recoñece a importancia dos vínculos familiares na nosa vida diaria.

Conmemoracións:

- Día da familia: debuxo libre da nosa familia.
- Día das Letras Galegas: acróstico co nome do autor homenaxeado.

UNIDADE DIDÁCTICA 10: “Imos de paseo.”

Esta unidade didáctica porase en práctica do día 1 ó 30 de Xuño e estará relacionada principalmente co fomento do coñecemento dos animais. Como conto principal traballaremos a **Coelliño Branco**.

Obxectivos didácticos:

- Identificar cada animal co hábitat no que vive.
- Identificar cada animal co son que emite.
- Identificar as “formas de camiñar” dos animais.
- Recordar as normas de comportamento nas saídas do centro.
- Iniciarse na reciclaxe diaria.
- Fomentar a importancia do coidado do contorno próximo.

Contidos:

- Identificación de cada animal co hábitat no que vive.
- Identificación de cada animal co son que emite.
- Identificación dos movementos dos animais.
- Posta en práctica das normas de comportamento nas saídas do centro.
- Iniciación na reciclaxe diaria.
- Fomento da importancia do coidado do contorno próximo.

Educación en valores :

- Educacion ambiental.

Actividades:

- Decoramos a aula con elementos relacionados co verán.
- Pintamos a casa dos animais do conto.
- Escoitamos os diferentes sons que fan os animais e identificamos de que animal se trata.
- Somos animais: sesión de psicomotricidade imitando os movementos dos animais a partir dunha das cancións de “Cantajuegos”.
- Instalación/Actividade central do mes: saímos de paseo: merendola na Horta do Muíño*.

Criterios de avaliación:

- É quen de identificar o hábitat de cada animal do conto.
- É quen de identificar o son que emiten os animais do contorno máis próximo.
- É quen de identificar como se moven os animais do contorno máis próximo.
- Cumpre as normas de comportamento impostas para as saídas.
- Diferenza os principais contedores e que elemento vai en cada un deles.
- Entende a importancia da reciclaxe a súa relación co coidado do contorno.

Conmemoración:

- Día do medio ambiente:
 - Manualidade con materiais de refugallo.
 - Metemos cada material non contedor que se corresponde.

UNIDADE DIDÁCTICA 11: “ Somos pintores”

Esta unidade didáctica porase en práctica do día 1 ó 30 de xullo, con esta unidade achegarémonos a diferentes técnicas de pinturas a través do conto de **Elmer**.

Obxectivos didácticos:

- Empregar diferentes técnicas de pintura: colaxe e salpicado.
- Observar, identificar e valorar as obras de Paul Klee e as dos compañeiros e compañeiras.
- Identificar os animais da selva e o lugar onde viven.
- Desenvolver a memoria a curto prazo.
- Participar activamente na interpretación de cancións.
- Descubrir as diferenzas individuais e entender que non todos somos iguais.
- Repasar as cores vistas durante o curso.

Contidos:

- Emprego de diferentes técnicas de pintura: colaxe e salpicado.
- Observación identificación e valoración das obras de Paul Klee.
- Observación identificación e valoración das obras dos nosos compañeiros e compañeiras.
- Identificación dos animais da selva e o lugar onde viven.
- A interpretación de cancións.
- Descubrimento das diferenzas individuais.
- Repaso de cores.

Educación en valores :

- A igualdade.

Actividades:

- Quen é Paul Klee? Observamos obra do autor e decoramos a Elmer coa técnica do collage (gomets de cores).
- Xogos de memoria: os animais da selva.
- Manualidade dun elefante con un prato de cartón.
- Investigamos sobre a mistura de cores primarios en auga.
- Facemos un mural no patio pintando con sprays de cores un Elmer xigante.
- Festa das pompas de xabón con cores.

- Canción de “Un elefante se balanceaba” e poñemos o número de elefantes que se balancean nunha tarxeta.
- Instalación: minimundos: a selva.

Criterios de avaliación:

- Emprega axeitadamente tendo en conta a súa idade as diferentes técnicas de pintura: colaxe e salpicado.
- Observa, identifica e valora as obras de Paul Klee.
- Observa, identifica e valora as obras e as dos compañeiros e compañeiras.
- Identifica os animais da selva e o lugar onde viven.
- É quen de atopar algo visto anteriormente.
- Participa activamente na interpretación de cancións.
- Entende a importancia das diferenzas individuais.
- Entende que non todos somos iguais.
- Recorda as cores traballadas nas anteriores unidades didácticas.

UNIDADE DIDÁCTICA 12: “Adeus adeus”

Esta unidade didáctica porase en práctica do día 1 ó 31 de agosto, sendo o último mes do curso 2021-2022. As crianzas de 3 anos incorpóranse ao 2º ciclo da educación infantil e festexarémolo como merecen. O conto central do mes será **Polo camiño (adaptación)**.

Obxectivos didácticos:

- Potenciar as relacións de amizade e compañeirismo.
- Desenvolver actitudes de pertenza a un grupo.
- Valorar a lingua oral como instrumento de comunicación.
- Recoñecer os números ata o 5.
- Gozar cos festexos e celebracións da escola: festexo fin de curso.

Contidos:

- Relacións de amizade e compañeirismo.
- Sentimento de pertenza a un grupo.
- A imaxe propia e dos demais.
- Valoración da lingua oral como instrumento de comunicación.
- Recoñece os números ata o 5.

Educación en valores:

- Educación para a convivencia.

Actividades:

- Elaboración da cinta de graduación.
- Elaboración do diploma.
- Festa da auga.
- Elaboración da decoración do patio para a festa fin de curso.
- Reportaxe fotográfica de despedida.
- Festa fin de curso: entrega de diplomas e acto de diplomatura.
- Instalación: trasvases: a praia.

Criterios de avaliación:

- Acepta as relacións de amizade.
- Intégrase dentro dun grupo.
- Recoñece a súa imaxe e a dos compañeiros.
- Manifesta interese por comunicarse.
- Emprega a linguaxe oral correctamente atendendo a súa idade
- Recoñece os números ata o 5.

- Goza cos festexos e celebracións da escola: festexo fin de curso.

16. CONCLUSIÓNS

O P.A.I. pretende seguir unha programación adecuada en relación co alumnado matriculado, adaptándose ós ritmos e estilos de aprendizaxe deste. Unha vez máis préstase especial atención ás familias, atendendo ás súas demandas, acadando unha mellor socialización das crianzas e buscando o cumprimento dos obxectivos marcados neste documento. Por unha banda, trátase de que as familias concilien vida familiar e laboral e, por outra, que a rapazada sexa cada vez máis autónoma, fagan os primeiros vínculos sociais e conquisten a linguaxe. En definitiva, que acaden un desenvolvemento integral que lles facilite o acceso ó segundo ciclo da Educación Infantil.

Mediante unha metodoloxía construtivista as educadoras desenvolverán as áreas de coñecemento de si mesmo e a autonomía persoal, área de coñecemento do entorno e área das linguaxes, entendidas como espazos de aprendizaxe de toda orde: de actitudes, procedementos e conceptos, sendo imprescindible a avaliación continua no proceso de ensinanza-aprendizaxe, sobre todo neste contexto tan cambiante, o cal propiciará a aproximación dos nenos e nenas á interpretación do mundo, dándolle significado e facilitando a participación no mesmo.

Para rematar, dicir que esta programación está elaborada para levar a cabo no Punto de Atención a Infancia de Outes, co cal, ao ser posta en práctica, estará suxeita a numerosas modificacións en función da realidade vivida durante o seu tempo de aplicación. Non se debe esquecer a posibilidade de precisar realizar algún tipo de reforzo educativo, é dicir, a modificación dun ou varios elementos non prescritivos do currículo, para atender ás necesidades educativas dunha alumna ou alumno concretos.

17. BIBLIOGRAFÍA

- Regulamento de Réxime Interior do Punto de Atención á Infancia do Concello de Outes.
- Decreto 330/2009, de 4 de xuño, polo que se establece o currículo de educación infantil na Comunidade Autónoma de Galicia.
- Decreto 329/2005, do 28 de xullo, polo que se regulan os centros de menores e os centros de atención á infancia.
- Decreto 254/2011, de 23 de decembro, polo que se regula o réxime de rexistro, autorización, acreditación e inspección dos programas e dos centros de servizos sociais en Galicia.
- Palacios, Marchesi y Coll (1992): Desarrollo psicológico y educación. Madrid. Alianza.